

राजनि० इध्यगुणप्रतिपादके तन्नामविदकृते षपन्वभेदे

च । ५। राजः प्रिये त्रि० । [[उत्पत्ति] वताभेदे रत्नमा० ।

राजवल्ली स्त्री राजते राज-अच् राजा वल्ली कर्म० ।

राजवत् त्रि० राजा राजमाते पद्यात्स्थमसुप मय षः ।

राजमात्रवति देशे अमरः ।

राजपीजिन् त्रि० राजा बीजी कारणं यस्य । राजवंशे ।

राजह्वय पु० हवायां राजा राजद० परनि० । १। आस्वाधे

(चोन्दाह) अमरः । राजप्रियो वज्रकृत्फलीजजातवज्र-

हुकस्य राजप्रियत्वात् । २। प्रियावो मेदि० । ३। वज्रास्याविहणे

(वज्रासिज) शब्दच० । [शब्दमा० ।

राजशय्य पु० राज-अच् राजः शयः कर्म० । पट्टे (पाट)

राजशाक पु० शाकानां राजा राज० परनि० । पाक्षकशाके

राजनि० । [स्त्रोत्रे त्रिका० ।

राजशुद्ध न० राज्यां शुद्धमिव लब्धस्थितत्वात् । राजचिह्न-

राजस त्रि० रजसा निर्मितः अयम् । रजशोयुष्मात् जाते

१। कर्मेन्द्रियादौ “वेनास्मिन् कर्मणा लोके ख्यातिमाप्नोति

उष्णताम् । न च गोचलसम्पत्तौ तद्विज्ञेयन्तु राजसम्”

इत्युक्ते ख्यात्यै क्रियमाणे २। कर्मणि च । रजःभ

तयान्यस्य अयम् । ३। रजःप्रधाने । सर्वेषां वस्तूनां त्रिगु-

णात्मकत्वेऽपि “भूयस्तात्तद्व्यपदेशः” इत्युक्तेः कश्चित्

तत्प्रधानत्वेन व्यपदेशः । ४। द्रव्याणां स्त्री लोप् शब्दमा० ।

राजसभ न० राज्ञां नृपाणां सभा । नृपसभाजे अमरः ।

राजसर्प पु० सर्पपाशां राजा अष्टत्वात् राजद० । (राज-

सर्प) । सर्पभेदे हेमच० । “तेऽष्टौ लिङ्गा तु तास्त्रिको

राजसर्प उच्यते” उक्ते शरिमाणभेदे च विश्वः ।

राजसारस व० स्त्री राजा सारस इव । मयूरे शब्दमा०

स्त्रियां लोप् ।

राजसूय पु० राजा हव्यते ह्य-कर्मणि कथप् । राजमात्रकर्तव्ये

यज्ञभेदे शब्दच० । “राजा राजसूयेन यजेत” श्रुतिः ।

राजसू न० राजो देयं स्र् करहृणम् धनम् । १। राजदेवे कदे

इत० । २। राजघने च । [इहहृणसूरे राजनि० ।

राजस्वर्ण पु० स्वर्णानां धूसूराणां राजा० राजद० परनि०

राजहंस पु० स्त्री० हंसानां राजा अष्टत्वात् राजद० पर० । रत्न-

वर्णचञ्चुचरणयुक्ते अष्टपञ्जके हंसभेदे अमरः । २। कलहंसे

च मेदि० । उगयाद्यै स्त्रियां लोप् । राजा हंस इव

सारपहणात् । शब्दच० । [तगरपुष्पे राजनि० ।

राजहर्मण न० राजः नृपान् हर्मयति हृष-अच्-ल्यु ।

राजातन पु० राजार्थमातनोति फलीजस्य आ-तन-अच् ।

(बीरञ्जीति) स्वातन्त्रीयहेतुफलके प्रियावो शब्दमा० ।

राजादन पु० राजा अयते तत्फलवतीजजातवज्रहुकः अद-

कर्मणि ल्युट् । १। पियावो अमरः । यस्य फलीजं (चि-

रञ्जि) तेन हि वज्रहुक कृत्वा राजा भुज्यते । २। जी-

श्लिष्यां (प्रांस्ट) शनिशुके च मेदि० । ३। कोरिग्यां स्त्री

लोप् मरता । [राजनि० । इत० । शब्दप्रज्ञासकाश्च च

राजान्न न० अन्नानां राजा राजद० । १। आस्यदेमजधान्यभेदे

राजास्य पु० आस्राणां राजा अष्टत्वात् राजद० । १। आस्यभेदे

“राक्षसां तुवरं साह विषदं शीतलं शुभ । ग्रहि हृत्तं

विवस्वाध्यातकम् कफपित्ततृप्तं भावयत्” । [राजनि० ।

राजास्य प० मन्त्रानां राजा अष्टत्वात् राजद० । २। आस्यभेदे

राजास्य पु० अस्त्राणां राजा अष्टत्वात् राजद० । ३। शीतल-

हृत्ते (सादा आकन्द) राजनि० ।

राजाहं न० राजानमर्हति अहं-अयम् । १। अहं चन्दने २। राज-

योग्ये त्रि० राजनि० । ३। अस्त्रां स्त्री मेदि० । [मदनवि० ।

राजालावू स्त्री राजते राजा अलावूः कर्म० । सिद्धावावाम्

राजावर्त्त पु० राजानमावर्त्तयति अतुल्ययति आ-इत-

णि-अयम् । १। उपरत्नभेदे राजनि० । २। विराटदेशीय-

हीरके हेमच० ।

राजाहि पु० निवृत्तक० । द्विषुषसर्पे शब्दच० ।

राजि(जी) स्त्री राज-इन् वा लोप् । १। भोग्याम् पङ्क्तौ

श्रेयायां च मेदि० । २। सार्धं क । रेखायाम् । राजते

राज-अच् । राजिका राजसर्पे स्त्री मेदि० ।

राजिकाफल पु० राजिकाया इव फलमस्य । अतसर्पे

राजनि० ।

राजि(जी)फला स्त्री राजिभूतानि अणिभूतानि फलानि

यस्याः । १। चीनाकर्कटप्रास्य राजनि० । २। पटोके पु० राजनि०

राजिल पु० स्त्री० राम-तृणम् । दुग्धुभर्षे (दीडासाप)

अमरः स्त्रियां लोप् ।

राजीव न० राजी दृढराजी अस्त्वस्य च । १। पक्षे अमरः ।

“राजीवराजीवशोभेति” भाष्यः । २। हरिणभेदे शमस्य-

भेदे च पुंस्त्री० मेदि० । “राजीवसिंहतृणशङ्ख” मत्तः ।

३। गजे त्रिका० । ४। सारसपक्षिणि च पुंस्त्री० अमरः

सर्वत्र जातौ स्त्रियां लोप् ।

राजिन्द्र पु० राजा इन्द्र इव अष्टत्वात् । “असुर्योजनपर्याप्त-

मधिकारी नृपो भवेत् । यो राजा तच्छतगुणः स एव

मण्डलेन्द्रः । तस्माद्गुणयो राजा राजेन्द्रः” इत्युक्ता-

धिकारवति भूपतिभेदे प्रज्ञावे० ज० ख० ८६ अ० ।